

hbo-bachelor
Business Administration
Entrepreneurship
Stichting Schoolvision
i.s.m. Team Academy

april 2015

1	Samenvattend advies	3
2	Werkwijze panel	5
3	Beschrijving van de opleiding	7
3.1	Algemeen	7
3.2	Profiel instelling	7
3.3	Profiel opleiding	7
4	Opleidingsbeoordeling	9
4.1	Beoogde eindkwalificaties	10
4.2	Programma	13
4.3	Personeel	20
4.4	Voorzieningen	21
4.5	Kwaliteitszorg	23
4.6	Toetsing	24
4.7	Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	25
4.8	Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding	26
4.9	Aanbevelingen	26
5	Overzicht oordelen	27
	Bijlage 1: Samenstelling panel	28
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	29
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	31
	Bijlage 4: Lijst met afkortingen	32

1 Samenvattend advies

De nieuwe voltijdse Engelstalige hbo-bachelor Business Administration Entrepreneurship van Stichting Schoolvision in samenwerking met Team Academy met een totale studielast van 240 EC is in september 2014 met 25 studenten van start gegaan. Het onderwijs is gebaseerd op de Finse opleidingsbenadering van Timii Akademia en sluit aan op wereld- en maatschappelijke ontwikkelingen. De opleiding is sterk gericht op de praktijk, zelfstandig functioneren en persoonlijke ontwikkeling. Ondernemerschap en leren vinden vanaf de eerste week plaats door middel van relatief kleine internationale teams van 15-18 samenwerkende deelnemers.

De modules van het programma hebben een relatie met de fase van ondernemen en ontwikkeling van het team. De verticale samenhang is gebaseerd op zes leerlijnen, de horizontale op ontwikkeling van de ondernemende praktijk. Leersessies vinden twee dagen per week plaats en worden ondersteund door een teamcoach. Gedurende een 40-urige werkweek wordt gewerkt aan het plannen, coördineren en evalueren van ondernemerschap, onderwijs- en leeractiviteiten. Vakdocenten worden 'ingevlogen'. Professionele producten (contracten, plannen, (onderzoeks)rapporten, essays, presentaties enz.) en persoonlijke ontwikkeling worden gedocumenteerd en geëvalueerd. De studie wordt afgesloten in het vierde jaar met een afstudeeropdracht en scriptie.

Met betrekking tot het domeinspecifiek referentiekader en het daarvan afgeleide beroeps- en opleidingsprofiel is sprake van voldoende (inter-)nationale oriëntatie. Qua inhoud en oriëntatie is het panel van mening dat de beoogde eindkwalificaties en daarmee samenhangende leerdoelen voldoende geconcretiseerd en domeinspecifiek zijn. Door de koppeling aan Dublin descriptoren en CE profiel (Commerciële Economie) wordt het niveau eveneens voldoende geborgd. Duidelijk is welke keuzes er worden gemaakt, waar de accenten liggen en wat de unieke aspecten van de opleiding zijn. Aandachtspunten betreffen evenwel de toegankelijkheid van de informatie en de toegevoegde waarde van de eerste 'aanvullende' eindkwalificatie *Entrepreneurial academic skills*.

De vertaling van de beoogde eindkwalificaties naar oriëntatie, inhoud en vormgeving van het programma is eveneens voldoende geslaagd. De literatuur is voldoende up to date en internationalisering is mede door de buitenlandse reizen een sterk punt van de opleiding. Het programma biedt een goede mix van vraag- en aanbodgestuurd onderwijs met aandacht voor ontwikkeling van noodzakelijke soft en hard skills (voldoende brede vakkennis en vaardigheden op het gebied van ondernemen). Inhoud en samenhang van het programma zijn echter 'work in progress', vandaar dat het panel adviseert om met name de invulling van theorie en hard skills blijvend te monitoren.

Het onderwijsconcept en de vormgeving van het programma – zelf de praktijk ervaren en onderzoekend leren in teamverband – bieden volgens het panel interessante mogelijkheden. De didactische benadering lijkt echter alleen geschikt voor een specifieke doelgroep zelfstandige en mondige studenten. Het panel vindt het dan ook een goede zaak dat er sprake is van een gedegen selectie van kandidaten en een zorgvuldige begeleiding door teamcoaches, zodat uitval en vertraging zoveel mogelijk voorkomen kunnen worden. Studenten met wie het panel sprak geven aan dat de studiebelasting niet gering is, maar aanvaardbaar. Ze zijn enthousiast en positief over de geboden begeleiding en flexibiliteit van het onderwijs. Teamcoaches, docenten, het werkveld en het management zijn

gemotiveerd en betrokken bij de opleiding. Het panel beoordeelt de kwaliteit en omvang van het team als voldoende, maar adviseert qua vakinhoudelijke expertise het docentencorps blijvend te monitoren.

Huisvesting en materiële voorzieningen zorgen volgens het panel voor een dynamische en stimulerende leeromgeving. Schoolvision/Team Academy beschikt daarnaast over een adequaat systeem van interne kwaliteitszorg. Studiebegeleiding en informatievoorziening vertonen voldoende kwaliteit. De Examencommissie heeft een actieve rol in beleid en controle van de toetsing. Zorgvuldig wordt gecontroleerd of alle rubrics de toets der kritiek kunnen doorstaan en of leerdoelen goed worden afgedekt.

Samenvattend is het panel van mening dat Schoolvision/Team Academy veel en goed werk heeft verricht ten aanzien van de nieuwe bachelor Entrepreneurship. Alle elf standaarden worden als voldoende beoordeeld. Aan het advies zijn vijf aanbevelingen toegevoegd.

Het panel adviseert de NVAO om **positief** te besluiten ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding hbo-bachelor Business Administration Entrepreneurship van Schoolvision/Team Academy.

Als Croho-sector adviseert het panel: Economie.

Den Haag, 28 april 2015

Namens het panel ter beoordeling van de uitgebreide Toets nieuwe opleiding hbo-bachelor Business Administration Entrepreneurship van Stichting Schoolvision/Team Academy.

prof. dr. J. Degadt
(voorzitter)

drs. H.J.M.M. Tubbing
(secretaris)

2 Werkwijze panel

De NVAO heeft een panel benoemd met volgende samenstelling:

Voorzitter:

Prof. dr. J. Degadt, hoogleraar aan de KU Leuven, faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen (Campus Brussel).

Leden:

Drs. R.L. Prenen: zelfstandig onderwijskundige met als voornaamste aandachtsgebieden: kwaliteitszorg, onderwijsvernieuwingen en toetsbeleid in het hoger onderwijs. Als panellid of als secretaris is zij betrokken geweest bij diverse onderwijsvisitaties en Toets Nieuwe Opleidingen in het HBO en WO.

Drs. F. Nauta: is als deputy director verantwoordelijk voor de Climate-KIC Accelerator, het grootste acceleratorprogramma voor clean tech startups ter wereld. Voor het TKI Wind op Zee leidt hij de Community of Practice. Les geeft hij in de Climate-KIC business school over de thema's clean tech, innovatie en entrepreneurship.

A.J. van Scheepen (student-lid): student aan de deeltijdopleiding Bestuur en Beleid van de Universiteit Utrecht. Hij heeft uitgebreide ervaring binnen de medezeggenschap en voert herhaaldelijk visitatiebezoeken uit voor de NVAO in uiteenlopende gebieden zowel bij Toets Nieuwe Opleidingen als Instellingstoetsen;

Het panel werd bijgestaan door **F. Mulder**, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en **H.J.M.M. Tubbing**, Mabis, secretaris.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de uitgebreide Toets nieuwe opleiding van de NVAO in acht genomen (NVAO 19 december 2014, versie 1.1; Strct. 2014, nr. 36791)

Het panel heeft zich aan de hand van door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het locatiebezoek zijn nadere vragen geformuleerd voor de aanvrager. Een deel van deze vragen is vervolgens naar de aanvrager gestuurd met het verzoek de antwoorden voorafgaand aan het locatiebezoek bij het panel aan te leveren. In bijlage 3 van dit paneladvies is een overzicht opgenomen van documenten die het panel heeft ontvangen.

Op 9 maart 2015 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens deze bezoeken is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek van 9 maart is toegevoegd in bijlage 2. Na deze gesprekken heeft het panel het geheel van bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. De panelvoorzitter heeft deze conclusies mondeling teruggekoppeld naar de opleiding. Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptadvies opgesteld dat aan de panelliden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna het conceptrapport is vastgesteld door de voorzitter. Het adviesrapport is op 22 april 2015 aan de opleiding voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. De opleiding heeft op 22 april 2015 gereageerd op het adviesrapport. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

Het panel heeft dit advies in volledige onafhankelijkheid opgesteld en op 28 april 2015 aan de NVAO aangeboden.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling:	Stichting Schoolvision/Team Academy
Opleiding:	hbo-bachelor Business Administration Entrepreneurship
Variant(en):	voltijds
Afstudeerrichtingen:	n.v.t.
Locatie:	Amsterdam
Studieomvang (EC):	240 EC
Sector:	Economie

3.2 Profiel instelling

Team Academy is als private onderwijsinstelling in 2007 gestart met een MBO- en HBO-variant op het gebied van ondernemerschap. De opleidingen zijn zeer praktijkgericht met accenten op de internationale context, aantoonbaarheid van kunde en theoretische en persoonlijke ontwikkeling. Het internationale karakter van de instelling wordt mede door een nauwe samenwerking met de Mondragon University (Spanje) versterkt (informatiedossier pag. 4).

Het bevoegd gezag en daarmee de juridische verantwoordelijkheid voor Team Academy liggen bij de overkoepelende stichting Schoolvision. Het vaststellen van het curriculum en het OER (Onderwijs en Examenregeling), het borgen van de kwaliteit van het onderwijs, het aanstellen van coaches, docenten en examencommissie zijn de eindverantwoordelijkheid van Schoolvision (informatiedossier pag. 6-7).

3.3 Profiel opleiding

De aanvraag betreft een voltijdse hbo-bacheloropleiding Entrepreneurship van 240 ECTS met Engels als voertaal. Men sluit qua aanpak en maatschappelijke oriëntatie - teamleren, praktijk als basis (Action Learning & Learning by doing), bijdrage aan een andere/betere wereld - aan bij het Finse Tiimi Akatemia en de Mondragon University. Team Academy biedt daarnaast meer aandacht voor onderzoek, de concretisering van kennis en persoonlijke competenties (informatiedossier pa. 4-6).

Het curriculum omvat vier jaar van elk 60 EC. De onderdelen van het programma zijn geclusterd in modules die zoveel mogelijk een relatie hebben met de fase van ondernemen en ontwikkeling van het team. Het programma is gebaseerd op de Body of Knowledge and Skills (BOKS) Bachelor Commerce/ Small Business and Retail Management in relatie tot de standaard Bachelor of Business Administration van juni 2012 (informatiedossier pag. 5 en bijlage 4 van dat dossier).

Ondernemerschap en leren vinden plaats in relatief kleine internationale teams (jaargroepen) van 15-18 samenwerkende deelnemers. Studenten beginnen vanaf de eerste week van de opleiding zelf met ondernemen. De jaargroep is zowel verantwoordelijk voor alle ondernemende activiteiten als voor de ontwikkeling van de teamleden. Ondernemen wordt daarbij gedefinieerd als: *de motivatie en moed om waarde waar te nemen, te creëren*

en vast te houden ongeacht bestaande beperkende middelen of overtuigingen (informatiedossier pag. 14).

Leersessies vinden tweemaal per week plaats en worden ondersteund door een teamcoach. Gedurende een 40-urige werkweek wordt gewerkt aan het plannen, coördineren en evalueren van ondernemerschap en onderwijs- / leeractiviteiten. De ontwikkeling van ondernemerschap wordt bevorderd door het bestuderen van literatuur, interactieve lessen door experts en gastdocenten, workshops, masterclasses, oefeningen om professionele competenties onder de knie te krijgen, klantbezoeken, buitenlandse reizen (Spanje, USA en een BRICS-land) en het uitvoeren van projecten voor organisaties. Professionele 'producten' (contracten, plannen, (onderzoeks)rapporten, essays, presentaties enz.) en persoonlijke ontwikkeling worden gedocumenteerd en geëvalueerd door studenten zelf, docenten en de teamcoaches aan de hand van evaluatiematrices/rubrics. De Educational Council (Opleidingscommissie), het Curriculum Team (CuTe) en de Examencommissie evalueren en controleren de kwaliteit van de opleiding. De studie wordt afgesloten in het vierde jaar met een afstudeeropdracht en scriptie.

De hbo-bachelor Entrepreneurship is – formeel - nieuw voor Schoolvision/Team Academy en is eveneens nieuw voor Nederland (bron: CROHO).

4 Opleidingsbeoordeling

Van toepassing is het Beoordelingskader voor de uitgebreide Toets nieuwe opleiding (NVAO 19 december 2014, versie 1.1; Stcrt. 2014, nr 36791).

Het kader wordt gebruikt als de instelling niet beschikt over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling is gericht op zeven vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Met welk programma?
3. Met welk personeel?
4. Met welke voorzieningen?
5. Hoe wordt de kwaliteit geborgd?
6. Hoe wil de opleiding dit toetsen?
7. Zijn er voldoende financiële middelen?

Deze zeven vragen zijn vertaald in zeven onderwerpen en 11 standaarden. Over de standaarden geeft het visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding als geheel, ook op de driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden of negatief.

Bij de beoordeling worden de volgende definities gehanteerd. Deze definities hebben zowel betrekking op de scores van de standaarden als op de scores van de opleiding in totaal.

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit.

Indien een opleiding niet volledig nieuw is of omgevormd wordt, worden bij de oordeelsvorming ook de gerealiseerde eindkwalificaties betrokken.

4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Team Academy heeft zich qua domeinspecifiek referentiekader en het daarvan afgeleide beroeps- en opleidingsprofiel (inter-)nationaal georiënteerd. De beoogde eindkwalificaties (in het informatiedossier eindtermen of program (learning) objectives genoemd) van de opleiding zijn met name tot stand gekomen op basis van het Five Minds model van Howard Gardner aangevuld met een zesde entrepreneurial mindset, competentiegebieden, de Body of Knowledge & Skills (BOKS) Bachelor Commerce, het CE landelijk beroeps- en competentieprofiel dd 19-12-2012 en de Standaard Bachelor of Business Administration (HBO-Raad 15 juni 2012). De samenhang tussen de verschillende aspecten wordt in twee overzichten verduidelijkt (informatie dossier pag. 10-11 en bijlage 01 en 02 van dat dossier). In bijlage 5 van het informatiedossier worden alle modules van het eerste jaar beschreven met de daarbij horende leerlijnen, eindtermen en leerdoelen.

De acht eindkwalificaties en de daarmee samenhangende leerdoelen van de opleiding zijn als volgt geformuleerd:

1. Entrepreneurial academic skills :
  - masters analysis, abstraction, argumentation and excels in application based on lean start-up entrepreneurial management.
2. Entrepreneurial research skills
Student is able to:
  - critically reflect on (the quality of) business research;
  - translate business research into practically relevant outcomes;
  - translate entrepreneurial problems into relevant research questions;
  - executes qualitative & quantitative business research;
  - possesses the research skills to complete a business research assignment.
3. Creation & commercialization skills:
  - is able to recognize developments, trends and innovations and to translate these into products/services/experiences;
  - is able to create a commercial policy & translate that to marketing-communication plan(ning) & a customer creation & customer development approach (sales).
4. Business knowledge & skills
  - has relevant knowledge about the relevant disciplines for entrepreneuring;
  - knows the basic theory, models and concepts in a relevant subject/discipline;
  - is able to apply the knowledge in the entrepreneurial business practice.
5. Entrepreneurial practice
  - is able to initiate and realize team entrepreneurial projects supported by applying the core start-up entrepreneurial theory & the business knowledge & tools;
  - is able to design, develop & market products/services/experiences;

- is able to create a financial result with the team (money goal).

6. Self- and team leadership skills

- takes responsibility for actions and learning (of self and team members);
- applies dialogue;
- steers team- and personal development;
- shows self-reflection and (continuously deepening) -team- learning ability;
- understands team processes and applies that understanding;
- has a strong sense of ethics, integrity & sustainability;
- gives, based on intercultural awareness, direction to (international) teams & projects.

7. Broad orientation & system perception skills

- has a good understanding of the political, international, and (cross-)cultural context from a historical perspective;
- is informed about worldwide actuality;
- is able to use his knowledge to further understand and gain insights into the system coherence;
- can engage in debate on societal relevant issues;
- has a strong sense of his own role in the international society;
- has international experience(s);
- is able to adapt to an international context (both life and business).

8. Interaction skills

- Is fluent in English, both in (active) listening, speaking and writing;
- excels at presenting (both orally and in writing) on substantive aspects of the discipline;
- has a thorough understanding of roles and needs of different types of stakeholder.

Het programma biedt volgens Team Academy een sterke internationale oriëntatie door internationaal samengestelde teams en netwerken, een nauwe samenwerking met de Mondragon University en jaarlijkse buitenlandse studie-/werkreizen. Ondernemen staat als uitgangspunt centraal met aandacht, via onderzoek, voor inzicht in maatschappij en systeemsamenhang.

Team Academy hanteert voor de persoonlijke ontwikkeling 29 persoonsgebonden competenties met zes schaalniveaus (informatiedossier o.a. pag. 13, 37 en bijlage 7 van dat dossier).

Het **bachelorniveau** van de opleiding wordt verduidelijkt door de eindkwalificaties, competenties en verschillende aspecten en onderdelen van de opleiding in een overzicht aan te laten sluiten bij de Dublin Descriptoren (informatiedossier pag. 11-13 en bijlage 02 van dat dossier).

Overwegingen

Op grond van het informatiedossier en de gevoerde gesprekken is het panel van oordeel dat Team Academy zich (inter)nationaal voldoende heeft georiënteerd op het domeinspecifiek referentiekader en het beroeps- en opleidingsprofiel voor de opleiding Entrepreneurship. De beoogde eindkwalificaties moeten enerzijds recht doen aan het beroepsprofiel en anderzijds aansluiten bij het programma en het opleidingsprofiel. Dit is met name bij deze bachelor van belang vanwege het unieke karakter van de opleiding. De bachelor wijkt sterk af van 'klassieke' opleidingen door onder meer een zware invulling van

en nadruk op teamleren, zelfstandigheid, persoonlijke ontwikkeling, ondernemerspraktijk vanaf dag 1, (zelf)reflectie, ethisch handelen en maatschappelijke oriëntatie.

Met betrekking tot de beoogde eindkwalificaties heeft de opleiding veel zorg besteed aan de bij de vorige toets nieuwe opleiding geformuleerde kritiek- en aandachtspunten van het panel. Deze kwamen er in het kort op neer dat eindkwalificaties en daarmee samenhangende leerdoelen gebreken vertoonden qua heldere formulering, samenhang, concretisering, operationalisatie naar toetsbare eindtermen, bewijsmiddelen, rubrics, relatie met de vijf (zes) 'minds', leerlijnen, beroepsrollen en de unieke aspecten van de opleiding. Hierdoor kon eveneens het te behalen bachelorniveau onvoldoende overtuigend worden vastgesteld. Op grond van de nieuwe informatie en de gesprekken tijdens het locatiebezoek heeft het panel echter geconstateerd dat de opleiding op al deze punten in korte tijd aanzienlijke verbeteringen heeft weten te realiseren. Deze betreffen onder meer de beschrijving en implementatie van processen waaronder de onderwijscyclus, de samenstelling van een Curriculum Team (CuTe) uit leerlijncoördinatoren die met name de module-inhoud borgen, de input en rol van de Examen-, Beroepenveld- en Opleidingscommissie en het samenstellen van een Educational Handbook (studiegids). Er is (zeer) hard gewerkt en het panel heeft veel waardering voor het positieve resultaat. Een punt van aandacht betreft de uitgebreidheid van de beschrijvingen waardoor de toegankelijkheid en het doorgronden van de informatie worden bemoeilijkt. De samenhang tussen de five minds, competentiegebieden en eindtermen in de figuur van bijlage 01 is eveneens lastig te interpreteren. Het panel adviseert deze aspecten extra aandacht te geven.

Inhoud en oriëntatie

Het panel is van mening dat zeven van de acht beoogde eindkwalificaties (2 t/m 8) domeinspecifiek worden geformuleerd en dat de vertaling naar heldere en bondig geformuleerde en daarmee samenhangende leerdoelen voldoende geslaagd is. Hierdoor wordt inzichtelijk waar de opleiding precies voor staat, welke keuzes er worden gemaakt, wat het noodzakelijke niveau is, waar de accenten liggen en wat de unieke aspecten van de opleiding zijn. De eindkwalificaties worden mede door de modulebeschrijvingen in voldoende mate nader geconcretiseerd. Voorts is duidelijk op welke gedifferentieerde wijze en wanneer toetsing (rubrics) plaatsvindt. Met betrekking tot de eerste 'aanvullende' eindkwalificatie – *Entrepreneurial academic skills* - wil het panel opmerken dat niet goed duidelijk wordt wat de opleiding daarmee voor heeft. Er lijkt een extra overkoepelend doel mee te worden gediend, maar de formulering is nogal vaag en onderdelen ervan komen in andere kwalificaties ook aan bod. Het panel adviseert dan ook om doel en beschrijving van deze extra Team Academy eindkwalificatie nog eens zorgvuldig onder de loep te nemen.

Niveau

Het niveau van de beoogde eindkwalificaties wordt door Team Academy toegelicht door de te behalen eindkwalificaties en afgeleide leerdoelen te beschrijven in de modules en ze tevens te koppelen aan Dublin descriptor en CE profiel. Op grond van deze informatie en de toelichting tijdens het locatiebezoek is het panel van mening dat de bachelor Entrepreneurship voldoende niveau heeft. Voor het eerste jaar staat het programma al goed 'in de steigers' en is een volledige set eindkwalificaties, leerdoelen, bewijsmiddelen/rubrics vrijwel gereed en gecontroleerd/geborgd door de Examencommissie. Het panel waardeert daarbij dat werkveldvertegenwoordigers als leden van de Beroepenveldcommissie bij de opstelling en formulering van de beoogde eindkwalificaties betrokken zijn (geweest) en inhoud en niveau blijven bewaken.

Samenvattend oordeelt het panel dat Team Academy de afgelopen maanden veel en goed werk heeft gericht. De ondernomen acties en verbeteringen zijn zodanig dat het panel van mening is dat de beoogde eindkwalificaties voldoen aan de eis van concretisering wat betreft inhoud en professionele oriëntatie. Er wordt tevens aantoonbaar voldaan aan internationale eisen voor bachelorniveau.

Conclusie: Voldoet

4.2 Programma

4.2.1 Standaard 2

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Bevindingen

Het opzetten van een bedrijf en/of bedrijfsactiviteiten vormt de basis van de opleiding. Studenten (de teamentrepreneurs) gaan vanaf de eerste week daadwerkelijk ondernemen en doen direct ervaringen op. De benodigde kennis/kunde wordt aangereikt in workshops, inhoudelijke modules binnen de verschillende leerlijnen met opdrachten, masterclasses, via literatuur (5 EC per jaar) en door contacten met en ervaring in netwerken. Dit wordt ondersteund door het Team Academy Electronic Learning Support System (TAELESS) met modulair gerangschikte informatie voor de diverse ondernemende en leeractiviteiten. TAELESS biedt tevens ondersteuning voor projectmatig samenwerken en het vastleggen (evaluatiematrix met rubrics) en evalueren van beroeps- en leerproducten (portfolio-ontwikkeling).

Per week worden twee teamsessies (dagdeel) gehouden onder begeleiding van een teamcoach. Per half jaar is er een evaluatie- en een 'wrap up' periode met onder meer een 8- of 24-uurs assignment van een externe opdrachtgever. De modules worden (half)jaarlijks ingepland en sluiten zoveel mogelijk aan bij de ondernemende praktijk van de teams. De collectieve en individuele assignments – rapporten, essays, presentaties of beroepsproducten - zijn vooral praktijkgericht. Ze worden geëvalueerd door de field expert (docent) (informatiedossier pag. 14-17 en bijlagen 3 en 4 van dat dossier).

De jaargroep dient als basis voor teamsamenwerking en vormt een coöperatie waarmee de ondernemende resultaten moeten worden behaald. Door subteams van twee tot meer teamentrepreneurs kunnen verschillende projecten/ondernemingen worden ontwikkeld. De resultaten worden vertaald naar individueel ondernemend gedrag (klantbezoeken, offertes) en winst (jaar 1 €1.000, jaar 2. €2.500, jaar 3 €5.000) en zijn medebepalend voor de toekenning van de EC's voor dat ontwikkelingsonderdeel (informatiedossier pag. 20).

Het onderzoek is gericht op het verzamelen van informatie over en het verwerven van inzicht in de ondernemende praktijk. Binnen de leerlijn Entrepreneurial Research worden vier invalshoeken onderscheiden (informatiedossier pag. 19 en bijlage 3 van dat dossier, pag. 51. e.v.):

- projecten waarin – de samenhang van - maatschappij/marktsystemen/verschijnselen wordt onderzocht (voornamelijk deskresearch);
- praktisch (ontwikkeland/ontwerpend);

- markt- en klanttevredenheidsonderzoek (kwalitatief en kwantitatief);
- onderzoek ter voorbereiding van – buitenlandse- marktactiviteiten (deskresearch en kwalitatief onderzoek);
- oefening van systeemdenken en logica.

De internationale oriëntatie wordt volgens het programma gerealiseerd door jaarlijkse activiteiten zoals buitenlandse reizen, internationale teams, Engels als opleidingstaal, en een groeiend netwerk van opleidingen (contacten en uitwisselingen) (informatiedossier pag. 18).

Naast geëvalueerde beroeps- en ontwikkelingsproducten en het te behalen ondernemersresultaat wordt de professionele ontwikkeling met behulp van 29 persoonsgebonden competenties in kaart gebracht. Per competentie is een te behalen normniveau vastgesteld. Het gemiddelde van alle competenties wordt gehanteerd als normniveau per studiejaar (informatiedossier pag. 11 en bijlage 01 na pag. 42 van dat dossier).

Overwegingen

Teneinde een beter beeld te kunnen krijgen van de oriëntatie van het programma en de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk, heeft het panel voorafgaand aan het locatiebezoek toegang gekregen tot de elektronische leeromgeving TAEISS. Op basis van deze informatie, de gegevens van het informatiedossier met bijlagen en de open gesprekken tijdens het locatiebezoek heeft het panel een goede indruk kunnen krijgen van leerdoelen en –activiteiten, bewijsvoeringsproducten, tijdsbesteding en EC's, BOKS/eindtermen en literatuur.

Het panel is van mening dat de vertaling en uitwerking van de beoogde eindkwalificaties naar het programma voldoet. Met betrekking tot de verplichte en aangeraden literatuur stelt het panel vast dat met zorg en aandacht is gewerkt aan inhoud en actualiteit van de lijst. De Beroepenveldcommissie zal een actieve rol gaan vervullen door regelmatig input te leveren vanuit het werkveld, presentaties te verzorgen van trends en ontwikkelingen binnen het vakgebied en werkbezoeken mogelijk te maken. De leden zullen tevens gaan optreden als extern gecommitteerde bij het afstuderen.

Het programma wordt gekarakteriseerd door een sterke *vraagsturing*: de opleiding zet zwaar in op zelfstandigheid, het zelf ontdekken, ontwikkelen, eigen maken en toepassen van kennis/inzicht, vaardigheden en houding op het gebied van hedendaags ondernemerschap. Studenten (teamentrepreneurs) worden vanaf het begin in het diepe gegooid en moeten vanaf nul beginnen met het zelfstandig opzetten van een bedrijf en/of het ontwikkelen van ondernemersactiviteiten. De vraag naar ondersteuning op het gebied van vaardigheden en vakkennis is voor een deel afhankelijk van de ontwikkelingsfase waarin het team zich bevindt. Coaches begeleiden dit ontwikkelingsproces zorgvuldig tijdens de studie, vooral in het eerste jaar. De gesprekken en de documentatie maken echter duidelijk dat de opleiding naast dit vraaggestuurde karakter ook in niet geringe mate *aanbodgestuurd* is. Binnen de jaargrenzen wordt aan studenten enige vrijheid geboden wat betreft inroostering van modules, workshops en masterclasses, maar het programma is niet vrijblijvend en ligt qua inhoud, structuur, rubrics en EC's grotendeels vast. Het wordt uitgebreid beschreven in het Educational Handbook (de studiegids). Het panel is van mening dat mede hierdoor een goede balans wordt bereikt tussen het vraag- en aanbodgestuurde karakter van de opleiding.

De documentatie en gesprekken hebben het panel kunnen overtuigen dat naast de ontwikkeling van soft skills ook de invulling van en oriëntatie op 'hard skills' - vakinhoudelijke kennis en vaardigheden - voldoende aan bod komen. Tijdens het locatiebezoek benadrukten teamcoaches, programmaleiding en docenten dat met name in het derde en vierde jaar qua literatuur en achtergrond de diepte en breedte van het ondernemen wordt ingevuld: "Studenten moeten niet alleen doen, maar ook leren stilstaan". Zo moet gedurende 40 weken in het vierde jaar elke week door een student een boekbespreking worden gehouden. De invulling en samenhang van het programma zijn 'work in progress'. Het panel beveelt aan om theorie en hard skills blijvend te monitoren.

Op grond van bovenstaande overwegingen concludeert het panel dat de oriëntatie van het programma voldoende waarborgen biedt voor de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van praktijkgericht onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Conclusie: Voldoet

4.2.2 Standaard 3

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

Het curriculum is georganiseerd in vier niveaus van elk een jaar die de start en ontwikkeling van een onderneming volgen. De verticale samenhang over vier jaar heen wordt met name geborgd via zes leerlijnen met een clustering van modules per jaar. De leerlijnen komen voor een groot deel overeen met de beoogde acht eindkwalificaties (informatiedossier pag. 21 en bijlage 2, 4 en 5 van dat dossier):

1. entrepreneurial theory into practice;
2. entrepreneurial research;
3. creation & commercialization;
4. business knowledge & tools;
5. self- and team leadership;
6. interaction & languages.

De verantwoordelijke zes leerlijncoördinatoren vormen tezamen het Curriculum Team. Per module wordt beschreven welke eindkwalificaties (program objectives) en specifieke leerdoelen aan bod komen. Informatie over de totale werklast, inhoud, literatuur en media, coachings-uren, expert-uren, team(work) uren, individuele studie-uren, evidence/proof of mastery uren en aantal EC wordt eveneens per module aangegeven.

De horizontale samenhang (binnen een studiejaar) is gebaseerd op de geleidelijke ontwikkeling van de ondernemende praktijk, van individu, team en organisatie (informatiedossier pag. 22-23). Dit wordt onder meer bereikt via teamdeelname, persoonlijk leiderschap, concept- en productontwikkeling, klantrelaties, onderzoek, maatschappelijke en ethische aspecten, literatuur, ondernemende competenties en inspiratie opdoen via buitenlandse reizen (bijv. Silicon Valley, VS). In het vierde jaar wordt de studie afgerond met een concreet onderzoek en het schrijven van de scriptie.

Overwegingen

Op grond van de bestudeerde documentatie en uitleg tijdens het locatiebezoek met betrekking tot de aanpassingen en verbeteringen van het programma meent het panel dat de eindkwalificaties adequaat vertaald zijn in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Team Academy heeft door de herziening van de eindtermen, de inbreng van nieuwe medewerkers met hun expertise en het zorgvuldig beschrijven van onderwijs- en kwaliteitsprocessen een aanzienlijke verbetering gemaakt. Hierdoor is een krachtige leer- en praktijkomgeving gecreëerd.

De eerdere zorg bij het panel over samenhang en inhoud van het programma kon door de aangeleverde informatie en de gesprekken grotendeels worden weggenomen. Het curriculum is door de vernieuwde opzet veel beter geformaliseerd en uitgewerkt. Verticale en horizontale samenhang zijn zorgvuldig beschreven, voorzien de opleiding van voldoende structuur en worden door de leerlijncoördinatoren van het Curriculum Team afdoende geborgd. De inhoudsbeschrijvingen van de modules van het 1^e jaar zijn voldoende gedetailleerd in kaart gebracht. Zo is duidelijk wat de leerdoelen zijn, welke opdrachten, studie- en leertaken wanneer gedaan moeten worden en hoe er getoetst en geborgd wordt. Studenten weten waar ze aan toe zijn en kunnen zich goed voorbereiden. Er is sprake van voldoende invulling en borging van de vakinhoudelijke theorie en hard skills. De literatuurlijst wordt zorgvuldig geborgd door het Curriculum Team. Er is daarin aandacht voor extra diepte en breedte op basis van een vrije leeswijzer. Programmaleiding en docenten: “De thesis vormt de uiteindelijke meesterproef waarin alles bij elkaar komt en het individuele vermogen beoordeeld wordt. Er wordt niet meer op deelgebieden getoetst, maar op het totaal/geheel”. De gevoerde gesprekken bevestigden dit beeld.

Een andere zorg van het panel betrof de volgorde en afronding van programma-onderdelen. De toetsing van beroeps- en ontwikkelproducten wordt qua timing deels ontkoppeld van het vak. Hierdoor ontstaat het risico van ophoping aan het eind van het studiejaar. De gesprekken maakten echter duidelijk dat de teamcoaches een goede ‘vinger aan de pols’ houden. Elke week worden de vorderingen van het team en individuele studenten gecontroleerd en alle opdrachten moeten zorgvuldig worden afgerond. Halfjaarlijks vindt tevens een grondige evaluatie van het hele ontwikkelingsproces plaats. “Zonder toetsing is er geen voortgang”. De teams corrigeren en evalueren daarbij voortdurend zichzelf. Door de vernieuwde opzet van het programma en de kwaliteitsprocessen is men er eveneens in geslaagd om de externe field experts (docenten) intensiever bij de opleiding te betrekken, zodat inhoud, samenhang en continuïteit (nog) beter geborgd kunnen worden.

Samenvattend is het panel van mening dat de bachelor Entrepreneurship met dit sterk praktijkgerichte onderwijs qua inhoud, continuïteit en samenhang voldoende garanties biedt voor het bereiken van de beoogde eindkwalificaties.

Conclusie: Voldoet

4.2.3 Standaard 4

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

Het didactisch concept is volgens Team Academy gebaseerd op een samenhangende toepassing van breinleren, sociaal constructivisme (Vygotski), de leerorganisatiebenadering constructive alignment en het leren in teams (informatiedossier pag. 23-24 en bijlage 3 van dat dossier). De opleiding maakt gebruik van het 'rocketmodel' om inzicht te krijgen in team entrepreneurship en teamleren. Binnen dit model worden 3 pilaren (rollen) en 4 stadia onderscheiden (bijlage 3, par. 3.4 van het informatiedossier).

De opleiding wordt gekenmerkt door:

- teams van maximaal 18 studenten die daadwerkelijk in de (inter)nationale praktijk ondernemen;
- onderzoekend leren: systeemdenken, logisch redeneren, markt- en maatschappelijke processen;
- buitenlandreizen (5 maanden);
- de voertaal binnen de sessies is Engels en de essays, rapporten enz. moeten eveneens in het Engels geschreven worden.
- 8- en 24-uurs customer assignments in jaar 2 en 3;
- een gericht (bege)leiderschapsprogramma;
- birth giving sessions (kennisontwikkelingsbijeenkomsten), leercontracten, posterlunches (uitwisseling tussen teams), verzorgen van minorprogramma's, internationale bezoeken/uitwisseling buitenlandse Team Academy opleidingen, masterclasses;
- begeleiding door ervaren teamcoaches, docenten (field experts) en ervaringsdeskundigen (experience experts entrepreneurship);
- gestructureerde evaluatie en validatie:
  - ondernemende resultaten;
  - beroepscompetenties: beroeps- en ontwikkelproducten;
  - persoonsgebonden competenties en teamontwikkeling (rocketmodel).

Ieder team richt een coöperatie op waarvan de studenten lid zijn (informatiedossier pag. 24). Binnen het team vervult iedere deelnemer een drietal rollen: team entrepreneur, team learner en team (co-)leader. Via het creëren, realiseren en continueren van relaties met (potentiële) klanten wordt de ontwikkeling van individuele deelnemers en het team als geheel gestimuleerd (rocketmodel). Tweemaal per week worden 'learning sessions' gehouden, onder begeleiding van de teamcoach, waarin planning, voortgang en realisatie van ondernemen en ontwikkelen besproken worden. Hierbij en bij de expert sessions geldt een aanwezigheidsplicht van 90%. Teamcoaches en teams worden eveneens bijgestaan door de overige stafleden van Team Academy. Indien sprake is van functiebeperking wordt extra ondersteuning aangeboden (informatiedossier pag. 22-27)

Tijdens de learning sessions wordt gebruik gemaakt van verschillende werkvormen, leeractiviteiten, bewijsvoeringsproducten en groepsdynamische/gespreks-/presentatie- en inzichtverhogende technieken (informatiedossier pag. 23 en bijlage 04 van dat dossier). Kennis en ervaring worden tevens ingebracht via masterclasses van uit de praktijk afkomstige vakdeskundigen. Ieder semester wordt afgesloten met een evaluatie van de ontwikkeling van elke student en het team als geheel. Daarbij geldt dat 55 van de 60 EC behaald moet zijn voor 1 september van het opvolgend jaar (informatiedossier pag. 26).

Het schrijven en spreken van Nederlands (niveau C1) en Engels (niveau B2) worden in het eerste jaar geoefend en ondersteund.

Het Team Academy Electronic Learning Support System (TAELSS) functioneert in de elektronische leeromgeving Schoology en biedt onder meer module-informatie, portfolio met plagiaatcheck, voortgangsondersteuning, ondernemings- en ontwikkelingsopbrengsten (evaluatie met rubrics, uitslag maximaal 5 dagen na inlevering) en samenwerkingsondersteuning voor teams.

Overwegingen

Het panel is van mening dat het Team Academy onderwijsconcept – vanaf het begin zelf de praktijk ervaren gecombineerd met onderzoekend leren in teamverband - goede kansen biedt en goed aansluit bij wat ondernemerschap inhoudt. Vanaf het begin worden studenten geconfronteerd met vragen en opdrachten als: Wat wil je bereiken? Wat is je plan? Hoe ga je het aanpakken? Ga de straat (markt) op. Maak het binnen 24 uur waar. De verschillende werkvormen, rollen, leeractiviteiten, workshops en masterclasses passen goed bij de doelgroep van zelfstandige, mondige studenten die veelal reeds andere studies geprobeerd hebben of werkervaring hebben opgedaan. De gesprekken tijdens het locatiebezoek maken duidelijk dat de didactische aanpak werkt. Studenten en coaches zijn zeer enthousiast, betrokken en gemotiveerd. Er is sprake van een effectieve communicatie, ondersteuning, onderlinge uitwisseling tussen de teams (hbo en mbo) en overleg.

Aangegeven wordt ook dat deze onderwijsmethodiek niet voor iedere student passend is. Men moet tegelijk zelfstandig én in teamverband kunnen en willen functioneren, er moeten targets gehaald worden en de teamentrepreneurs moeten bereid zijn om feedback te geven en te ontvangen. Het panel vindt het dan ook een goede zaak dat er sprake is van een gedegen selectie vooraf, teneinde de geschiktheid van kandidaten voor de opleiding vast te kunnen stellen.

De vormgeving en invulling van het programma zijn zodanig dat een zwaar beroep gedaan wordt op zelfstandigheid, creativiteit, initiatief en overleg met elkaar in teams. Er is wat die aspecten betreft sprake van een geleidelijke ontwikkeling en coaching: studenten worden het eerste jaar strakker en intensiever bijgestaan dan de daaropvolgende jaren. De voortdurende begeleiding door de coaches tijdens teamsessies en de eisen die gesteld worden aan het telkens leveren van beroepsproducten, voorkomen volgens het panel dat het vrijblijvend wordt. Er moet gepresteerd worden gedurende een 40-urige werkweek. De teamleden evalueren structureel zichzelf en elkaar, waardoor de individuele en groepsontwikkeling gevolgd kunnen worden en men 'bij de les blijft'. Het panel vroeg zich echter af of het sterke accent op teamleren niet ook beperkingen heeft. Veel ondernemingen zijn tenslotte eenmansbedrijven. Naar aanleiding van deze vraag benadrukte Team Academy dat teamsamenwerking in de huidige markt en in de toekomst hoe langer hoe meer een voorwaarde is voor overleven en succesvol ondernemen. Initiatieven en opstarten kunnen nog wel individueel gebeuren, maar spoedig daarna is schaalvergroting veelal noodzaak. Teams worden gezien als een middel en bieden het spanningsveld van een collectief. Daarnaast wordt de individuele voortgang continu gemonitord en moeten teamentrepreneurs eveneens individueel afstuderen.

Het panel is op grond van de documentatie en gesprekken van mening dat de vormgeving van het programma aanzet tot studeren en dat teamentrepreneurs daarmee de beoogde eindkwalificaties kunnen bereiken.

Conclusie: Voldoet

4.2.4 Standaard 5

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Bevindingen

Bezitters van een diploma havo, vwo of mbo (niveau 4) kunnen, conform de eisen in de WHW, worden toegelaten tot de opleiding. Kandidaten die hierover niet beschikken kunnen deelnemen aan een 21+ toets en zijn bij een positieve afronding daarvan toelaatbaar. Internationale kandidaten dienen te beschikken over een aangetoond taalvaardigheidsniveau Engels IELTS 6.

Kandidaten kunnen zich vooraf oriënteren op een 'open doors' bijeenkomst en een team learning session. De motivatie/ambitie van de kandidaat moet verder blijken uit een leercontract, een motivatiebrief en een ontwikkelingsovereenkomst. Deze aspecten worden geëvalueerd in een persoonlijk gesprek door een coach en een lid van Team Academy staf. De verhouding tussen de (verantwoordelijkheid van) de kandidaat, de ouders/verzorgers en Team Academy NL komen hierbij aan de orde.

Overwegingen

Het type onderwijs van Team Academy wijkt nogal sterk af van meer klassiek georiënteerde opleidingen en vereist een grote zelfstandigheid, openheid en motivatie gedurende een lange tijd. De opleiding zal om die reden niet voor elke student geschikt zijn (zie de overwegingen bij standaard 4). Om beter zicht te krijgen op de specifieke doelgroep voor deze bachelor Entrepreneurship vroeg het panel zich af welk type student zich voor deze opleiding aanmeldt en wat de marktkansen waren na afstuderen. De programmaleiding en de teamcoaches gaven in hun antwoord aan dat in principe iedereen wordt toegelaten die aan de wettelijke eisen voldoet. De aansluiting van motivatie en doelstelling bij de uitgangspunten en aanpak van de opleiding worden getoetst door een motivatiebrief. Voorts dient de kandidaat een leercontract op te stellen met daarin onder meer: visie, missie, wat men wil bereiken en hoe men zich denkt in te zetten voor het team. Kandidaten zijn in het algemeen 'ondernemende', zelfstandige jongeren van wie de ouders ook vaak een bedrijf runnen of ondernemend bezig zijn. Met betrekking tot de markt leert de ervaring in het buitenland dat 50-60% na afstuderen zelfstandige bedrijfsactiviteiten ontwikkelt. Ongeveer 40% vindt zijn weg als werknemer binnen ondernemingen.

De studenten met wie het panel sprak gaven aan dat de afwijkende didactische aanpak weliswaar in het begin behoorlijk confronteert, maar snel als zeer waardevol wordt ervaren. De aansluiting levert dan ook feitelijk geen problemen op. Enige uitval is er wel, maar beperkt en in het algemeen te wijten aan persoonlijke omstandigheden. Indien een kandidaat echt niet past, kan als alternatief voor een tijdelijk individueel traject gekozen worden.

Samenvattend is het panel van mening dat het programma voldoende aansluit bij de kwalificaties van instromende studenten. Toelatingsprocedures en –criteria zijn realistisch en worden zorgvuldig uitgevoerd.

Conclusie: Voldoet

4.3 Personeel

4.3.1 Standaard 6

Het personeel is gekwalificeerd en de omvang ervan toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bevindingen

In bijlage 9 van het informatiedossier wordt een overzicht in tabelvorm gegeven van Team Academy teamcoaches (10) en field experts/docenten (26). In de tabel wordt aangegeven: titel en opleiding, ervaring in jaren en expertiseveld voor de opleiding. Met de team experts en teamcoaches worden respectievelijk halfjaarlijks en jaarlijks evaluatie- en ontwikkelingsgesprekken gevoerd (informatiedossier pag. 27). Overige medewerkers en leden van het steering team hebben een dergelijk gesprek eveneens (halfjaarlijks).

Volgens het informatiedossier (pag. 32) heeft tenminste 80% van de teamcoaches een relevante master of is gepromoveerd (7 van de 10 is echter geen 80 maar 70%) en minimaal 4 jaar ondernemerservaring. Engels moet worden beheerst op B2 niveau. 80% van de field experts heeft volgens het informatiedossier een relevante master of is gepromoveerd (19 van de 26 is echter geen 80 maar 73%) en heeft minimaal 3-4 jaar praktijkervaring op het gebied van ondernemen of persoonsgebonden competenties. 90% beschikt over een didactische kwalificatie of behaalt die binnen 1,5 jaar na start binnen Team Academy. Engels moet worden beheerst op B2 niveau.

Overwegingen

Het panel heeft de beschikbare CV's en de aangeleverde documentatie met betrekking tot het personeel zorgvuldig bestudeerd. Team Academy moet met dit team het programma van de bachelor Entrepreneurship kunnen realiseren. Team Academy heeft het team weten te versterken door het aantrekken van drie nieuwe medewerkers met expertise op het gebied van opleidingsorganisatie, kwaliteitsproces en -organisatie, IT-management en entrepreneurial core theory. De toetsdeskundigheid wordt bevorderd door docenten een cursus op dat gebied te laten volgen.

Theorie en 'hard skills' vormen belangrijke onderdelen van de opleiding. Ze kunnen ingebracht worden door (top)docenten uit het bedrijfsleven of de academische wereld bij de opleiding te betrekken, bijvoorbeeld vakinhoudelijke experts die (inter)nationaal hun sporen hebben verdiend op vlakken als bedrijfskunde, marketing, organisatiekunde, sales and accountmanagement enz. Team Academy heeft tot nu toe voldoende werk gemaakt van het versterken van de inhoudelijke expertise van de staf. Het advies van het panel is evenwel om de invulling en borging van dat aspect ook in de toekomst goed te blijven volgen. Tijdens het locatiebezoek benadrukte het management hierover dat het verder uitbouwen van een volwaardig onderwijsteam een hoge prioriteit heeft.

De gesprekken maken eveneens duidelijk dat management, docenten, coaches en leden van de examen- en beroepenveldcommissie gemotiveerd zijn en betrokken bij de opleiding. Team Academy stelt zorgvuldig eisen aan docenten en coaches ten aanzien van didactiek, opleiding en werkervaring. Het panel heeft waardering voor het opleidingsprogramma en het feit dat docenten en coaches hun onderwijs- en begeleidingsdeskundigheid in de praktijk ook daadwerkelijk moeten waarmaken. Evaluatiegesprekken worden regelmatig (half)jaarlijks ingepland om te beoordelen of werkwijze en onderwijsopvatting nog passen binnen de kwaliteit en visie van Team Academy. Studenten beoordelen via evaluaties

eveneens het functioneren van docenten en coaches op hun inhoudelijke of begeleidende rol. Eventuele klachten of verbetervoorstellen kunnen via de coaches, de opleidings- of examencommissie kenbaar gemaakt worden. De blijvende monitoring en coaching van docenten en coaches tijdens hun onderwijsloopbaan bij Team Academy zullen volgens het panel op goede wijze kunnen bijdragen aan het niveau van de opleiding.

Het panel stelt vast dat er binnen Team Academy wordt gewerkt met relatief kleine en selecte groepen studenten die zorgvuldig worden begeleid. De student-docent ratio van 1:12-13 is dan ook goed te noemen. Er is voldoende capaciteit vrijgemaakt om het curriculum te realiseren.

Het panel concludeert dat het personeel voldoende gekwalificeerd is voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma en dat de omvang van het personeel toereikend is.

Conclusie: Voldoet

4.4 Voorzieningen

4.4.1 Standaard 7

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

Team Academy huurt ongeveer 800 m² van B Building in Amsterdam-Sloten. Eventueel is extra zaalruimte beschikbaar. De ruimtes zijn voorzien van draadloos internet, dataprojector en scherm, whiteboards, flip-overs en flexibel meubilair. Er zijn geen specifieke werkplekken voor teamcoaches/ field experts en/of stafleden. Naast een (beperkte) eigen bibliotheek kunnen studenten een abonnement krijgen op de universiteitsbibliotheek van de Universiteit van Amsterdam (informatiedossier pag. 33).

Het Team Academy Electronic Learning Support System (TAEISS) bevat modulair gerangschikte informatie die voor de diverse ondernemende en leeractiviteiten noodzakelijk is. Daarnaast biedt het een basis voor projectmatig samenwerken en het vastleggen en evalueren (evaluatiematrices met rubrics) van beroeps- en leerproducten (portfolio-ontwikkeling, plagiaatcheck, informatiedossier pag. 24)

Overwegingen

Het panel heeft door de documentatie, toegang tot de elektronische leeromgeving TAEISS en de bezichtiging van de studie- en werkruimtes tijdens het locatiebezoek goed zicht kunnen krijgen op de onderwijsvoorzieningen van Team Academy. Het panel is enthousiast over de locatie, het verblijf en de activiteiten in het B Building gebouw waar tal van (startende) ondernemingen actief zijn. Een en ander vormt een dynamische en stimulerende leeromgeving.

Het panel beoordeelt de huisvesting en materiële voorzieningen van de bachelor Entrepreneurship derhalve als ruim toereikend voor de realisatie van het programma.

Conclusie: Voldoet

4.4.2 **Standaard 8**

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

De studie-/loopbaanbegeleiding en het onderwijsproces worden ondersteund door de teamcoach. In de loop van 2015 zal een afstudeer-/studieloopbaanbegeleidingsaanpak beschikbaar komen (informatiedossier pag. 33). Informatievoorziening aan studenten gaat via persoonlijk contact, email en de elektronische leeromgeving (TAEISS) met:

- modulebeschrijvingen, inhoud, (aanvullende) media en projecten/oefeningen;
- Team Academy documentatie (OER, opleidingsvisie, medewerkersbeleid etc.);
- overzichten van studieresultaten en studievoortgang;
- studieroute/portfolio;
- een platform voor –internationaal- samenwerken.

Overwegingen

Door de documentatie en de gesprekken heeft het panel een goede indruk kunnen krijgen van de studiebegeleiding en informatievoorziening. Voorafgaand aan het locatiebezoek werd tevens de mogelijkheid geboden om onderdelen van de online leeromgeving TAEISS te beoordelen.

Het speciale karakter van opleiding en onderwijsconcept maakt duidelijk dat er veel wordt geëist van studenten qua zelfstandigheid, mondigheid en initiatief. De opzet brengt tevens met zich mee, dat een aanzienlijke hoeveelheid tijd besteed zal worden aan activiteiten 'in het veld', zoals marktverkenning en klant- en bedrijfsbezoeken. Ondersteuning en begeleiding zullen dan ook voor een belangrijk deel 'op afstand' plaatsvinden. Het panel constateert dat het speciaal ontwikkelde digitale systeem TAEISS van Schoology zich hiervoor goed leent en de opleiding tevens in staat stelt om een 'vinger aan de pols' te houden. Studenten kunnen op elk moment van de dag hun studieresultaten raadplegen, aanvullende informatie zoeken en vragen stellen. Teamcoaches en docenten kunnen reageren op vragen, opdrachten verstrekken, beoordelen en feedback geven. Het panel oordeelt positief over de zorgvuldige invulling door en bereikbaarheid, ondersteuning en motivatie van de coaches. Voor studenten met een functiebeperking wordt passende begeleiding aangeboden. Het programma kent weliswaar een grotendeels vaste structuur, maar er kan binnen een studiejaar - indien noodzakelijk of gewenst - ook een (beperkte) flexibiliteit worden geboden.

Samenvattend is het panel van mening dat Team Academy qua studiebegeleiding en informatievoorziening voldoende aansluiting biedt bij de behoefte van deze specifieke doelgroep van zelfstandige en gemotiveerde studenten. Het panel waardeert de vrijwel continue beschikbaarheid en ondersteuning van de coaches.

Conclusie: Voldoet

4.5 Kwaliteitszorg

4.5.1 Standaard 9

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Bevindingen

De opleiding wordt jaarlijks geëvalueerd op kwaliteitsdoelen met behulp van een handboek kwaliteitsbeleid en een stakeholder/imago-onderzoek door derdejaars studenten. Op grond van die evaluaties worden verbetermaatregelen genomen en nieuwe doelen geformuleerd (informatiedossier pag. 34):

- doorstroom per studiejaar 80% vanaf 2016;
- rendement (na vier jaar) 70% vanaf 2018;
- rendement (na vijf jaar) 90% vanaf 2019;
- studenttevredenheid 7,5 vanaf 2015;
- teamcoach-/experttevredenheid 7,5 vanaf 2015;
- verwerving didactisch certificaat door studenten 30% vanaf 2018;
- doorstroom naar master 25% vanaf 2018.

De kwaliteitszorg kent daarbij de volgende componenten:

- planning: jaarlijkse evaluatie (management review);
- kwaliteitsregistraties: evaluaties, studievoortgang, klachten, verbetervoorstellen;
- review resultaten: per module (team), per kwartaal (staf en Educational Council = Opleidingscommissie), klachten;
- review programma: jaarlijkse bijstelling en monitoring door Curriculum Team (o.a. marktontwikkeling en literatuur en Educational Council).

Bij de kwaliteitszorg worden medewerkers (kwaliteitscoördinator), docenten, studenten en het afnemend beroepenveld actief betrokken. Jaarlijks is er een interne audit, uitgevoerd door studenten op basis van ISO 9001. Teamsamenwerking en tevredenheid van alle betrokkenen worden periodiek geëvalueerd. De examencommissie bewaakt de toetsing door (half)jaarlijks onderwijsproducten en bewijssystematiek te beoordelen. Team Academy zal een Educational Council (opleidingscommissie) met studenten en teamcoaches samenstellen (informatiedossier pag. 35).

Overwegingen

Het panel stelt op grond van het informatiedossier, het kwaliteitshandboek en de gesprekken vast dat Team Academy er in slaagt de kwaliteitszorg voldoende in te vullen. De onderwijs- en kwaliteitsprocessen worden zorgvuldig beschreven/gedocumenteerd en medewerkers, docenten, coaches, studenten en het beroepenveld worden actief bij de interne kwaliteitszorg betrokken. Dit gebeurt op een gestructureerde wijze via evaluaties, enquêtes, tevredenheidsonderzoeken en diverse commissies. Met name het nieuw geformeerde Curriculum Team – de leerlijncoördinatoren, verantwoordelijk voor inhoud, samenhang en actualiteit van het programma - vormt een belangrijke schakel in de kwaliteitsbewaking. Studenten worden op directe wijze bij de kwaliteitszorg betrokken doordat ze jaarlijks een audit uitvoeren. Alumni zijn voor deze startende opleiding uiteraard nog niet aanwezig, maar zullen wel opgenomen worden in het kwaliteitssysteem. Zij kunnen na het afstuderen benaderd worden om zich uit te spreken over toepassingsmogelijkheden en een eventuele herijking van de beoogde eindkwalificaties van de opleiding. Team Academy geeft in de Kritische Reflectie (bijlage 2 van het informatiedossier) aan dat het beschrijven en implementeren van de onderwijscyclus 'work in progress' is.

Het is duidelijk dat er veel en goed werk is verricht. Team Academy is zich echter tevens bewust van het gegeven dat het om een continu proces gaat en dat de opleiding nooit echt af is. Het panel heeft met betrekking tot de Opleidingscommissie moeten constateren dat die (nog) niet goed functioneert. Een platform waarop coaches, docenten en studenten met elkaar kunnen discussiëren over inhoud en kwaliteit van het onderwijs is een belangrijk onderdeel van de kwaliteitszorg. Het panel adviseert dat aspect op korte termijn te borgen. Team Academy heeft aangegeven dat samen- en taakstelling van de Opleidingscommissie zullen worden aangepast.

Samenvattend is het panel van mening dat Team Academy voor de opleiding hbo-bachelor Entrepreneurship beschikt over een adequaat systeem van interne kwaliteitszorg, waarbij mede aan de hand van toetsbare streefdoelen en periodieke evaluaties verbetermaatregelen kunnen worden getroffen.

Conclusie: Voldoet

4.6 Toetsing

4.6.1 Standaard 10

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Met het systeem van summatieve en formatieve toetsing wil Team Academy bereiken dat studenten wat kennis, kunde en attitude betreft het vereiste bachelorniveau verwerven. De toetsing sluit aan bij een integrale ontwikkeling, bij de leerdoelen van het daadwerkelijk ondernemen in de internationale praktijk en bij het leren in teams. Het beoordelen van het leereffect vindt dan ook veelal plaats in de teambijeenkomsten (trainingssessies, birth giving). Competenties en persoonlijke groei worden voornamelijk geëvalueerd via de individuele beroeps- en ontwikkelproducten. De aandacht richt zich daarbij minder op een toets van 'boekenkennis'. 'Meeliften' wordt voorkomen/beperkt door naast een evaluatie van het product ook ieders bijdrage in het team te beoordelen. Halfjaarlijks wordt dit meegenomen in de evaluatie van het rocketmodel. Evaluatiematrices (rubrics), met ruimte voor motivering van het oordeel en feedback, worden vooraf gegeven teneinde doelen en mate van beheersing te verduidelijken (informatiedossier 36-37).

Beoordeeld worden:

- Beroepsproducten via een evaluatiematrix (rubrics).
- Ontwikkelproducten: essays/presentaties, literatuurstudie, praktijktoepassing via een evaluatiematrix (rubrics).
- Onderzoeksvormen: gerealiseerd onderzoek via een evaluatiematrix (rubric).
- Persoonlijke ontwikkeling: periodieke evaluatie via de systematiek personal competences gericht op de beroepspraktijk. Per studiejaar moet een bepaald ontwikkelingsniveau worden gerealiseerd.
- Taalvaardigheid: jaarlijkse (webbased) evaluatie voor Nederlands (niveau C1) en Engels (B2). Zakelijke correspondentie, rapporten schrijven, (interculturele) communicatie en academisch schrijven worden ondersteund. Vanaf het tweede jaar wordt een taalnorm opgenomen in de evaluatiematrices.
- Integrale beroepsvaardigheid: afstudeeronderzoek/thesis met presentatie via een evaluatiematrix (rubric).

Een onafhankelijke Examencommissie (EC) van de stichting Schoolvision is verantwoordelijk voor de kwaliteit bewijsvoering en het toezicht op het vervaardigen en adequaat toepassen van de beoordelingsmatrices. De toetskwaliteit wordt periodiek beoordeeld en jaarlijks vindt een integrale evaluatie van toetsbeleid en toetsinstrumenten plaats. Alle beroeps- en ontwikkelingsproducten worden met behulp van een plagiaatchecker gecontroleerd (Ephorus). Een tweede keer onrechtmatig handelen leidt tot beëindiging van de opleiding (informatiedossier pag. 38-39 en bijlage 7 van dat dossier).

Overwegingen

Het panel kan op grond van documentatie en uitleg tijdens het locatiebezoek instemmen met de manier waarop de diverse beroeps- en ontwikkelproducten van studenten beoordeeld worden. Team Academy is er door diverse aanpassingen en verbeteringen in geslaagd om de verhouding tussen formatieve en summatieve beoordelingen - onder andere de vakinhoudelijke 'hard skills' - beter in balans te brengen.

De onderzoeksleerlijn en de koppeling met het derde en vierde jaar zijn eveneens beter uitgewerkt. De relatie met entrepreneurship is duidelijker aanwezig, waardoor afstudeeropdracht en scriptie als afsluitende en integratieve onderdelen van het curriculum, representatief worden voor de rest van de opleiding.

Vakinhoudelijke componenten worden getoetst door de field experts. Zij maken de toetsen, beoordelingscriteria en rubrics. Teneinde de kwaliteit hiervan te verhogen heeft Team Academy voor alle docenten een 'toetscursus' ingesteld die gevolgd moet worden.

De Examencommissie (EC) heeft een actieve rol in beleid en controle van de toetsing. Zorgvuldig wordt gecontroleerd of alle rubrics de toets der kritiek kunnen doorstaan en of leerdoelen goed worden afgedekt. Voor het eerste jaar is men daarmee vrijwel klaar. Ten einde de betrouwbaarheid van de beoordelingen te bevorderen worden tweede beoordelaars ingezet bij de mondelinge toetsingen. De EC-leden benadrukten dat ze qua toetsing de lat hoog leggen, dat er 100% naar hen wordt geluisterd en dat adviezen worden opgevolgd.

Conclusie: Voldoet

4.7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen

4.7.1 Standaard 11

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Bevindingen

De stichting Schoolvision fungeert als bestuurder van de Coöperatie Team Academy Amsterdam U.A. Team Academy is zelfstandig verantwoordelijk voor haar financieel beleid en beheer.

De stichting Schoolvision garandeert tezamen met de coöperatie Team Academy Nederland U.A., dat de student zo nodig tot vier jaar na de reguliere aan een cohort gerelateerde afstudeerdatum, wordt begeleid en ondersteund bij het afstuderen (informatiedossier pag. 39).

Overwegingen

Het panel heeft kennis genomen van het bestaan van de afstudeergarantie voor de studenten en acht deze voldoende. Team Academy stelt voldoende financiële middelen beschikbaar. Het feit dat de instelling al sinds 2007 onderwijs aanbiedt op MBO- en HBO-niveau versterkt het vertrouwen van het panel.

Samenvattend oordeelt het panel dat Team Academy de investeringen voor de nieuwe hbo-master Entrepreneurship op kan brengen. De instelling garandeert tevens dat studenten hun opleiding volledig kunnen doorlopen.

Conclusie: Voldoet

4.8 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

Het panel is van mening dat Team Academy veel en goed werk heeft verricht ten aanzien van de nieuwe bachelor Entrepreneurship. Alle elf standaarden worden als voldoende beoordeeld door het panel.

Het sterk op zelfstandigheid en de ondernemerspraktijk gerichte onderwijsconcept biedt goede mogelijkheden voor bepaalde gemotiveerde studenten. De beoogde eindkwalificaties voldoen qua concretisering, inhoud en oriëntatie, zodat voldoende duidelijk wordt waar de opleiding precies voor staat, welke keuzes er worden gemaakt, wat het niveau is en waar de accenten liggen. De vormgeving, samenhang, de balans tussen aanbod- en vraaggestuurd onderwijs, inhoud en toetsing van het programma sluiten daarop aan. Team Academy heeft een goed en betrokken onderwijsteam weten samen te stellen met oog voor de ontwikkeling van noodzakelijke soft en hard skills behorend bij succesvol ondernemerschap. Teamcoaches leveren een belangrijke bijdrage door de zorgvuldige begeleiding van de teamentrepreneurs. Het geheel overziend oordeelt het panel dat de kwaliteit van de hbo-bachelor Entrepreneurship van Team Academy voldoende is. De algemene conclusie is **positief**.

4.9 Aanbevelingen

Het panel beveelt aan:

- De toegankelijkheid en zorgvuldigheid van het Educational Handbook te verbeteren door de informatie beknopter en scherper te formuleren.
- De 'aanvullende' eindkwalificatie *Entrepreneurial academic skills* en daarmee samenhangende leerdoelen beter te beschrijven/onderbouwen, teneinde de toegevoegde waarde aan te kunnen tonen.
- Theorie en 'hard skills' - vakinhoudelijke kennis en vaardigheden - zorgvuldig en blijvend te monitoren, zodat invulling en samenhang van het programma voldoende geborgd kunnen worden.
- Het tijdig aantrekken van (top)docenten uit het bedrijfsleven of de academische wereld zorgvuldig en blijvend aandacht te geven, waardoor de vakinhoudelijke expertise ook in de toekomst voldoende wordt veiliggesteld.
- Op korte termijn een Opleidingscommissie te installeren, zodat ook dat aspect van de kwaliteitszorg adequaat wordt ingevuld.

Het panel heeft door de gesprekken voldoende vertrouwen dat Team Academy in staat en bereid is om op korte termijn genoemde aandachtspunten ter hand te nemen.

5 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
		Voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.	Voldoet
2 Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Voldoet
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoet
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoet
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Voldoet
3 Personeel	6. Het personeel is gekwalificeerd en de omvang ervan toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	Voldoet
4 Voorzieningen	7. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Voldoet
	8. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Voldoet
5 Kwaliteitszorg	9. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoet
6 Toetsing	10. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	Voldoet
7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	11. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.	Voldoet
		Positief, positief onder voorwaarden of negatief
Algemene conclusie	<i>Het visitatiepanel beantwoordt de vraag of de opleiding voldoet aan de kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.</i>	Positief

Bijlage 1: Samenstelling panel

– Voorzitter:

Prof. dr. J. Degadt is hoogleraar aan de KU Leuven, faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen (Campus Brussel). Hij doceert er meerdere cursussen Economie aan diverse opleidingen en is voorzitter van de Stuurgroep van het Studiecentrum voor Ondernemerschap en Familiebedrijven. Hij is auteur of co-auteur van rapporten en internationale publicaties over ondernemerschap en ondernemerschapsbeleid en werkte mee aan Europese en internationale onderzoeksprojecten. In het verleden was hij beleidsraadgever van meerdere Belgische ministers, bevoegd voor Ondernemerschap op nationaal of regionaal niveau. Vanuit vroegere bestuursfuncties aan de universiteit is hij vertrouwd met het accreditatie- en visitatieproces van opleidingen in het hoger onderwijs.

– Leden:

Drs. F. Nauta is een innovator. Hij werkt als coach van startups, schrijver, spreker en adviseur. Hij is als deputy director verantwoordelijk voor de Climate-KIC Accelerator, het grootste acceleratorprogramma voor clean tech startups ter wereld. Voor het TKI Wind op Zee leidt hij de Community of Practice. Les geeft hij in de Climate-KIC business school over de thema's clean tech, innovatie en entrepreneurship.

Drs. R.L. Prenen is werkzaam als zelfstandig onderwijskundige voor instellingen in het hoger onderwijs en voor medische (vervolg)opleidingen. Haar voornaamste aandachtsgebieden zijn: kwaliteitszorg, onderwijsvernieuwingen en toetsbeleid. Zij is onder meer als projectleider of als onderwijskundig panellid betrokken geweest bij diverse onderwijsvisitaties en Toets Nieuwe Opleidingen in het HBO en het WO. Daarnaast adviseert en ondersteunt zij instellingen bij interne en externe kwaliteitszorgprojecten en onderwijsvernieuwingsprocessen zoals curriculumherzieningen en verbetertrajecten op het gebied van toetsing en beoordeling.

A.J. van Scheepen is student aan de deeltijdopleiding Bestuur en Beleid van de Universiteit Utrecht. Hij heeft uitgebreide ervaring binnen de medezeggenschap en voert herhaaldelijk visitatiebezoeken uit voor de NVAO in uiteenlopende gebieden, zowel bij Toets Nieuwe Opleidingen als Instellingstoetsen.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Het panel werd bijgestaan door **F. Mulder**, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en **H.J.M.M. Tubbing**, Mabis, secretaris.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de locatie op 9 maart 2015
 Locatie: B Building, Johan Huizingalaan 763a, 1066 VH Amsterdam

Panel NVAO:

Prof. dr. J. Degadt, voorzitter
 Drs. F. Nauta, panellid
 Drs. R.L. Prenen, panellid
 A.J. van Scheepen (student-lid)

Drs. H.J.M.M. Tubbing, extern secretaris (gecertificeerd)
 Drs. F. Mulder, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator

Programma

tijd	programma onderdeel	gesprekspartners NVAO panel	gesprekspartner(s) Schoolvision/Team Academy
09.45 – 10.15	Inloop en ontvangst		Marije van Kerkvoorden
10.15 – 11.00	Vooroverleg panel	NVAO panel	
Sessie 1 11.00 – 11.45	Vertegenwoordigers instellingsbestuur en opleidingsmanagement (max. 6 personen).	NVAO panel: Jan Degadt, Frans Nauta, Renate Prenen, Arie van Scheepen, Henk Tubbing (secretaris) Fred Mulder (NVAO, procescoördinator)	Steering team / opleidingsmanager : Marcel Zwart, Ingrid van Rossum, Arjen Hemelaar, Peer Stoop
11.45 – 12.30	Break/lunch lunch (eventueel voorzieningen bekijken)	NVAO panel	
Sessie 2 12.30 – 13.15	Teamcoaches	NVAO panel	Arjen Hemelaar, Coen de Vries, Hans van Voorbergen, Robert Stompff (teamcoaches bachelor)
Sessie 3 13.15 – 14.00	Studenten	NVAO panel	Hidde van Bergen, Calvin Koumans, Stefan Buijsingh, Eefje Kimmel, Gabriel Faerstein
14.00 – 14.30	Break	NVAO panel	
Sessie 4 14.30 – 15.15	Programmaleiding en docenten (maximaal 6 personen)	NVAO panel	André Bolland, Geert Jan Beekman, Sander van Waard, Robert Stompff
15.15 – 15.30	Break	NVAO panel	
15.30 – 16.15	Vorbereiding vragen/check (eventueel voorzieningen bekijken)	NVAO panel	
16.15 – 16.30	Break	NVAO panel	

Sessie 5 16.30 – 17.15	Toetsing: Examencommissie	NVAO panel	Roel van der Voort, Geert Jan Beekman, Patrick Bijman, Joost Schalken (examencommissie)
17.15 - 17.30	Break	NVAO panel	
17.30 – 18.15	Paneloverleg	NVAO panel	
18.15 - 18.30	Terugkoppeling	NVAO panel	Ingrid van Rossum, Arjen Hemelaar, Peer Stoop, Marcel Zwart

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier (Informatiedocument versie 16-02-2015) ten behoeve van de uitgebreide toets nieuwe opleiding (TNO) hbo-bachelor Entrepreneurship, Team Academy, inclusief de volgende bijlagen:

- 01: Overzicht relatie five minds & entrepreneurial mindset, area's of competence (bijeengebracht in leerlijnen) en program learning objectives.
- 02: Vergelijking eindtermen bachelor entrepreneurship & CE profiel.
- 03: Substantiation overview.
- 2: Kritische reflectie.
- 3: Educational handbook.
- 4: Overzicht curriculum:
  - Curriculum overview.
  - Curriculum year 1,2,3 & 4.
- 5: Modulebeschrijvingen Jaar 1.
- 6: Rocketmodel Team Academy.
- 7: OER Team Academy.
- 8: Kwaliteitsdocument (in ontwikkeling).
- 9: Overzicht personeel.
- 10: Contacten beroepenveld.

Documenten ter beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Enkele studieboeken.
- CV's van medewerkers.
- Kwaliteitshandboek.

Overige documenten

Per email opgestuurd voorafgaand aan het locatiebezoek op 9 maart 2015

- Beantwoording van panelvragen door Team Academy.
- Curriculum overview.
- Curriculum year 1.
- CV Peer Stoop.
- CV Sander van Waard.
- CV Geert Jan Beekman
- Programma site visit.

Het panel heeft op 26 februari 2015 toegang gekregen tot de elektronische leeromgeving TAEISS van Team Academy.

Bijlage 4: Lijst met afkortingen

ba	bachelor
BOKS	Body of Knowledge and Skills
CE	Commerciële Economie
ECTS	European Credit Transfer System
hbo	hoger beroepsonderwijs
ma	master
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
TAEISS	Team Academy Electronic Learning Support System
WHW	Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek
wo	wetenschappelijk onderwijs

Het paneladvies is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding hbo-bachelor Entrepreneurship van Team Academy.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 30
F 31 70 312 23 01
E info@nvaio.net
W www.nvaio.net

Aanvraagnummer: 003474